Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100531

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кібенко Катерина Андріївна

2. Kibenko Kateryna Andriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-12-2020

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 18.819.001

Повне найменування юридичної особи: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Код за ЄДРПОУ: 00493698

Місцезнаходження: пр. Б.Хмельницького, 18, м. Мелітополь, Мелітопольський р-н., Запорізька обл., 72312, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Код за ЄДРПОУ: 00493698

Місцезнаходження: пр. Б.Хмельницького, 18, м. Мелітополь, Мелітопольський р-н., Запорізька обл., 72312, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.81

Тема дисертації:

1. Напрями підвищення ефективності виробничої діяльності малих форм в аграрному секторі економіки

2. Directions for improving the efficiency of small-scale production in the agricultural sector of the economy

Реферат/анотація:

1. Запропоновано наступну класифікацію суб'єктів малого аграрного виробництва: дрібнотоварне господарство, селянське господарство, товарне господарство селянського типу, та мале приватне підприємство. В основу класифікації закладено форму власності на засоби виробництва та характер соціально-економічних відносин, які мають місце між членами суб'єкта господарювання. Обґрунтовано необхідність застосування диференційованого підходу при оцінці результативності функціонування селянських господарств, а також в процесі розробки рекомендації щодо оптимізації їхньої економічної діяльності. В якості критеріїв диференціації запропоновані наступні: статусність, рівень товарності кінцевої продукції, а також вплив результатів діяльності на загальний обсяг сімейного бюджету. Визначено базові

засади Концепції розвитку селянських господарств на засадах соціальної відповідальності. Вони передбачають зокрема стимулювання процесу інституціоналізації селянських господарств, активізацію застосування ресурсозберігаючих та екологічно спрямованих технологій у виробничій та господарській діяльності, підвищення рівня соціальних стандартів для мешканців сільських територій, а також забезпечення інтегрованої соціально-економічної взаємодії селянських господарств в масштабі регіону. За результатами порівняльного аналізу рівня ефективності використання наявної ресурсної бази встановлено, що суб'єкти аграрного виробництва демонструють кращі показники, порівняно зі представниками великого та середнього агробізнесу. Дослідження трендового прогнозу тенденції розвитку сільськогосподарського виробництва дозволяють зробити висновок, що внаслідок існуючої ринкової кон'юнктури малий сектор аграрного виробництва продовжуватиме зберігати за собою близько 50% ринкової ніші сільськогосподарської сировини. За результатами дослідження рівня ефективності діяльності фермерських господарств Запорізької області виявлено, що дія чиннику масштабу виробництва в даному сегменті аграрного виробництва становить 73,6%. Доведено, що найважливішими чинниками ефективності функціонування фермерських господарств в даному регіоні є соціальні та організаційні фактори. За період 2015 – 2019 роки відбулося збільшення концентрації ресурсного потенціалу в секторі особистих селянських господарств, а значення сукупного коефіцієнту використання виробничого потенціалу на рівні становило 1,21. Доведено, що інтенсивність виробництва в особистих селянських господарствах приміських районів є нижчою, ніж в районах, віддалених від міст. За результатами порівняльного аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва серед сільських домогосподарств зазначається, що найбільш високим він є в домогосподарствах із розміром земельної площі більше 1 га. Ефект за доходом від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва в розрахунку на одну родину становить 22078 грн, в розрахунку на 1 га – 2537,7 грн, а умовний рівень рентабельності – 21,9%. У групі господарств з розміром площі до 0,5 га умовний рівень рентабельності становив -20,9%, у господарствах з розміром площі до 1 га ¬ - 10,3%. Обґрунтовано вплив оптимізації галузевої структури виробництва та розміру малих аграрних формувань на рівень ефективності розвитку підприємництва в особистих селянських та фермерських господарствах Запорізької області. За результатами когнітивного аналізу доведено, що діяльність малого агробізнесу повинна будуватися на засадах кооперації, державної підтримки та впровадження інноваційних технологій. Розроблено та запропоновано проект сімейної ферми з виробництва молока. За результатами порівняльного аналізу показників ефективності виробництва молока в модельному господарстві із аналогічними показниками сільськогосподарських підприємств регіону доведено, що при дотриманні середньомісячних виплат членам фермерського господарства в розмірі 8000 гривень, рівень рентабельності перевищує аналогічні показники по сільськогосподарських підприємствах в цілому та фермерських господарствах, зокрема, більш ніж на 80 пунктів. Запропоновано стратегію розвитку обслуговуючого кооперативу на базі особистих селянських господарств, яка передбачає удосконалення ціноутворення у процесі товароруху, а також формування власної торгівельної інфраструктури, максимізуючи прибуток від реалізації. Найбільш прийнятною стратегією розвитку діяльності малих форм господарювання в рамках кооперативу є обрання параметрів «кривої контрактів». Реалізуючи стратегію, яка базується на параметрах «кривої контрактів», досягається збільшення виручки у 2,1 рази.

2. The following classification of subjects of small agricultural production is offered: small-scale economy, peasant economy, commodity economy of peasant type, and small private enterprise. The classification is based on the form of ownership of the means of production and the nature of socio-economic relations that take place between members of the entity. The necessity of application of the differentiated approach at an estimation of efficiency of functioning of peasant farms, and also in the course of development of the recommendation concerning optimization of their economic activity is proved. The following criteria are proposed as differentiation criteria: status, level of marketability of final products, as well as the impact of performance on the total family budget. The basic principles of the Concept of development of peasant farms on the principles of social responsibility are determined. They include stimulating the process of institutionalization of farms, intensifying the use of resource-saving and environmentally friendly technologies in production and economic activities, raising social standards

for rural residents, as well as ensuring integrated socio-economic cooperation of farms in the region. According to the results of the study of prospects for the implementation of foreign experience in ensuring the effective functioning of small agricultural production, the influence of the following factors: the specificity of the differentiation of small agricultural production as a component of the national economy; insufficient degree of institutionalization of family-type agricultural production entities; the lack of a strategic vision on the part of the state of the village-forming and village-forming role of small agricultural production entities. According to the results of the comparative analysis of the level of efficiency of the use of the available resource base, it is established that the subjects of agricultural production show better indicators in comparison with the representatives of large and medium agribusiness. Studies of the trend forecast of agricultural production trends allow us to conclude that due to the current market conditions, the small sector of agricultural production will continue to retain about 50% of the market niche of agricultural raw materials. According to the results of the study of the level of efficiency of farms in Zaporizhia region, it was found that the effect of the factor of scale of production in this segment of agricultural production is 73.6%. It is proved that the most important factors of efficiency of functioning of farms in this region are social and organizational factors. During the period 2015 - 2019, there was an increase in the concentration of resource potential in the sector of personal farms, and the value of the total utilization rate of production potential at the level was 1.21. It is proved that the intensity of production in private farms in suburban areas is lower than in areas far from cities. According to the results of a comparative analysis of the efficiency of agricultural production among rural households, it is noted that it is highest in households with a land area of more than 1 ha. The effect on the income from the sale of agricultural products of own production per family is 22078 UAH, per 1 ha - 2537.7 UAH, and the conditional level of profitability - 21.9%. In the group of farms with an area up to 0.5 ha, the conditional level of profitability was -20.9%, in farms with an area up to 1 ha - 10.3%. The influence of optimization of the branch structure of production and the size of small agrarian formations on the level of efficiency of business development in personal peasant and farms of Zaporizhia region is substantiated. According to the results of cognitive analysis, it is proved that the activity of small agribusiness should be based on the principles of cooperation, state support and introduction of innovative technologies. The project of a family farm for milk production was developed and proposed. According to the results of comparative analysis of milk production efficiency indicators in the model farm with similar indicators of agricultural enterprises in the region, it is proved that with the average monthly payments to farm members of 8000 hryvnias, the level of profitability exceeds similar indicators for agricultural enterprises in general and farms in particular by 80 points. A strategy for the development of a service cooperative on the basis of personal farms is proposed, which provides for the improvement of pricing in the process of trade, as well as the formation of its own trade infrastructure, maximizing profits from sales. The most acceptable strategy for the development of small businesses within the cooperative is to choose the parameters of the "contract curve". Implementing the strategy, which is based on the parameters of the "contract curve", achieves a 2.1-fold increase in revenue.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальченко Сергій Володимирович
2. Kalchenko Serhii V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свиноус Іван Вікторович
2. Svynous Ivan Viktorovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Збарський Василь Кузьмич
2. Збарський Василь Кузьмич

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легеза Дар'я Георгіївна
2. Legeza Daria H.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єременко Денис Володимирович
2. Yeremenko Denys Volodymyrovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Трусова Наталя Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Трусова Наталя Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.